

РЕШЕНИЕ

№ 156

гр. Благоевград, 02.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ТРЕТИ ВЪЗЗИВЕН
НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ**, в публично заседание на десети май през две
хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: К. Аршинков

Членове: Атанас Маскръчки
Диана Узунова

при участието на секретаря Мариела Палова
в присъствието на прокурора И. Ал. А.
като разгледа докладваното от К. Аршинков Въззивно наказателно дело от
общ характер № 20231200600098 по описа за 2023 година

С присъда №500208/05.04.2022 год. по н.о.х.д. №612/2019 год. на
Районен съд – Разлог, подсъдимите Б. С. П. и Г. К. М. са признати за виновни
в това, че на 11.01.2015 г., около 01.20 часа, в гр. Разлог, на площадка
„Бутилкова инсталация за компресиран природен газ, находяща се в гр.
Разлог, ул. „Христо Ботев“ № 52, по непредпазливост и при условията на
независимо съпричиняване са запалили чуждо имущество на значителна
стойност:

Товарен автомобил тип „влекач“ марка и модел „Мерцедес Актрос“ с
рег. № * на стойност 25 600.00 лв., собственост на „Метан“ ООД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *,
оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр.
стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв.,
собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *,
оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр.
стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв.,

собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Два бр. газорегулаторни пункта тип „HPL.1000-200/4 bar на обща стойност 114 530.00 лв., собственост на „Овергаз Запад“ АД,

като в резултат на това са последвали значителни вреди в размер на 25 600.00 лв. за „Метан“ ООД, в размер на 765 435.00 лв. за „Овергаз Инк“ АД и в размер на 114 530.00 лв., собственост на „Овергаз Запад“ АД - престъпление по чл. 331, ал.3, пр. 2 във вр. с ал.1 във вр. с чл. 330, ал.1 от НК, поради което и на основание цитираната правна норма във вр. с чл. 55, ал.1, т. 2, б. „б“ от НК, във вр. с чл.42а от НК, вр. чл.303, ал.2 от НПК на двамата подсъдими са наложени наказания „пробация“, включващи следните пробационни мерки:

- задължителна регистрация по настоящ адрес, изразяваща се в явяване и подписване пред пробационен служител или определено от него длъжностно лице два пъти седмично, за срок от 6 /шест/ месеца;
- задължителни периодични срещи с пробационен служител за срок от 6 /шест/ месеца.

Двамата подсъдими са осъдени на основание чл.189, ал.3 от НПК да заплатят и сторените по делото разноси в размер на по 2 000,27 лева в полза на ОД на МВР – Благоевград, както и по 295,12 лева по сметка на РРС, ведно с дължимите такси за служебното издаване на изпълнителни листове от по 5 лв.

Срещу цитираната присъда в законния срок е депозиран протест от

Районна прокуратура – Благоевград, ТО – Разлог, с който се оспорва само наложеното на подсъдимите наказание, което се определя като неоправдано занижено и оттам като явно несправедливо. Изложените от прокурора съображения са свързани с изключително високата степен на обществена опасност на деяние и настъпилите значителни вредни последици, които оправдават една по-висока наказателна репресия, определена от него като „лишаване от свобода“ за срок от една година с приложението на чл.66, ал.1 от НК и за двамата подсъдими. Поставен е акцент и върху това, че е извършено и още едно престъпление – по чл.136, ал.2 от НК, което също изисква налагането на адекватни за ситуацията наказания.

Представителят на Окръжна прокуратура – Благоевград поддържа протеста и счита, че с допълнителния разпит на експертите от тройната пожаро-техническа експертиза допълнително се изяснява въпроса за вината и на двамата подсъдими, които следва да понесат адекватна на деянията им наказателната отговорност. Отделно от това, събраната от първостепенния съд доказателствена съвкупност е изяснила персоналните задължения на П. и М., които са игнорирани от тях и в резултат на независимото им съпричиняване са причинени описаните в обвинителния акт съставомерни последици, които са значителни. Прокурорът напълно оспорва депозираните въззивни жалби от подсъдимите и исканията им да бъдат изцяло оправдани по повдигнатите им обвинения.

Жалба срещу присъдата е депозирана от името на подсъдимия Б. П., с твърдения за необоснованост и незаконосъобразност. Според него само действията на водача на камиона са довели до случилото се и съответно липсват основания той лично да носи отговорност. Задълженията на водача са включвали проверка и оглед на ремаркетото преди да тръгне и задължително изчакване експертът да извърши проверка на трейлъра, което М. не е спазил. Това е мотив П. да бъде изцяло оправдан по поддържаното срещу него обвинение. Оспорва се депозирания протест и при условията на алтернативност се иска потвърждаване на атакуваната присъда.

Въззивна жалба е депозирана и от името на подсъдимия Г. М., с която също се оспорва нейната законосъобразност и обоснованост. Според защитника му действията му на инкриминираните дата и място са несъставомерни, защото той не е извършил изпълнителното деяние на

вмененото му престъпление „да запали“. Липсва и причинно следствена връзка между действията му и причинените обществено опасни последици. М. е изпълнил указанията на П. и е потеглил, закачайки посоченото му ремарке, без да е бил длъжен да провери дали то е изпразнено. От субективна страна липсва и каквато и да било вина на подсъдимия, защото той не е съзнавал, а и не е бил длъжен да съзнава какво ще последва, изпълнявайки указанията на оторозираното лице на обекта П.. Иска се отмяна на присъдата и цялостното му оправдаване. Алтернативно се поддържа, че поведението му запълва състава не на посоченото от държавното обвинение престъпление, а на такова по ЗДвП – по чл.343, ал.1, б. „а“ във вр. с чл.20, ал.2 и чл.25, ал.1 от ЗДвП. Именно по него следва да бъде признат за виновен с произтичащите от преквалификацията правни последици.

В пледоариите си защитниците на жалбоподателите поддържат позициите си, а в предоставената последна дума на жалбоподателя М. се иска признаването му за невинен по повдигнатото му обвинение. Жалбоподателят П., редовно призован, не се явява пред въззивната инстанция.

Въззивният съд, след цялостна проверка на атакувания съдебен акт съобразно изискванията на чл.314 от НПК и самостоятелна преценка на събрания доказателствен материал, намира за установено следното:

Между жалбоподателят П. от една страна и „Овергаз запад“ АД със седалище в гр. Кюстендил от друга, имало сключен трудов договор, съгласно който подсъдимият работел като „специалист експлоатация район Банско/Разлог“, дейност „Експлоатация на ГРМ“ в отдел „Производство“. По силата на допълнително споразумение от 2013 година П. е бил назначен на длъжност „Експерт-Разлог към Сервизен център №10 /Банско, Разлог/. Трудовите му задължения, съобразно представената по делото длъжностна характеристика, включвали и дейностите по поддържане на нормална и безопасна работа на газопроводите и съоръженията. В тази връзка работникът е следвало да познава редица нормативни актове, както и вътрешноведомствени актове относно работата с газопроводи, съоръжения, инсталации и уреди за природен газ.

От своя страна жалбоподателят М. имал сключен трудов договор с „Енемона Екогаз“ ООД, със седалище в с. Полене, общ. Благоевград за длъжността „шофьор“ на товарен автомобил, икономическа дейност -

търговия на едро с твърди, течни и газообразни горива и подобни продукти. Съобразно приложената за посочената позиция длъжностна характеристика М. следвало да спазва регламентирания ред за приемане и предаване на превозното средство, както и изискванията на международните конвенции за превози на товари по шосе, да взема всички мерки за обезопасяване и сигнализация при превоз на извънгабаритни и опасни товари. Във връзка с посочените изисквания М. притежавал нужната правоспособност, вкл. и притежавал свидетелство за водач, превозващ опасни товари.

Между фирмите „Метан“ ООД със седалище в гр. Благоевград, управлявано от свид. П. и „Енемона Екогаз“ ООД бил сключен договор за сътрудничество от 05.02.2014 год., по който страните се съгласили всяка от тях да предоставя за ползване на другата всички собствени моторни превозни средства - влекачи, батерии за бутилки за превоз, технически персонал, техника, съоръжения и инструменти срещу възнаграждение /том V, л.196 - л.198/. С друг договор - от 14.04.2014 год., между „Овергаз Сиенджи“ АД и „Метан“ ООД, договарящите се страни се съгласили първото от двете дружества, наречено товародател, да възлага на „Метан“ ООД като превозвач транспортирането на мобилно оборудване за доставка - полуремарке, оборудвано с батерии от бутилки, запълнено с компресиран природен газ, до трети лица - клиенти на товародателя.

В изпълнение на посочените договори, шофьори на двете дружества „Метан“ ООД и „Емона Екогаз“ ООД, извършвали транспортирането на газ по шосе до площадка „Бутилкова инсталация за компресиран природен газ, находяща се в гр. Разлог на ул. „Христо Ботев“ № 52 и ползвана от „Овергаз Запад“ АД. На самата площадка трябвало от трейлери - полуремаркета, оборудвани с инсталации за превоз на стъстен природен газ, всяка включваща по 256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции, да се прехвърли природния газ метан в газо-регулаторните пунктове, монтирани на площадката, а от тях газта се подавала към газо-разпределителната мрежа в градовете Разлог и Банско.

Според техническите характеристики на трейлерите, петте секции били съединени в общи колекторни тръби и представлявали единно съоръжение за доставка и съхранение на газ. На всяка секция имало инсталиран манометър, отчитащ налягането на газта в нея и спирателен кран. На всеки трейлер също

имало инсталиран манометър, който отчитал налягането на газта и два спирателни крана на колекторните тръби.

На посочената по-горе площадка в гр. Разлог работниците и служителите на изброените дрежуща спазвали издадените от „Овергаз Запад“ ООД инструкции за работа с компресиран природен газ, приети и предоставени на „Овергаз Си Ен Джи“ АД и на „Метан“ ООД.

Създадените организация и правила се заключавали в следното:

При пристигането на влекач с прикачен към него трейлер, зареден с бутилки компресиран природен газ, на площадката в гр. Разлог, същият се паркирал на свободно място, посочено на шофьора от дежурния експерт. После шофьорът трябвало да откачи влекача от полуремаркетото, а експертът го оглеждал за евентуален теч на газ и проверявал дали е пусната спирачката на полуремаркетото, след което закачал кабела за земното напрежение от трейлера на специална метална шина за заземяване. После експертът отварял крановете на бутилковата инсталация, за да се изравни налягането в петте броя секции от бутилки, след което ги затварял и записвал показателите от манометъра на трейлера. След това той прикачвал с помощта на 2 бр. шлангове крана на трейлера към газорегулаторния пункт и съответно го отварял, за да се прехвърли газта. Впоследствие се съставял приемо-предавателен протокол, подписван от експерта и от шофьора на влекача, в който се посочвали температура на газта, показания на манометъра на трейлера и количеството газ в бутилките.

За да приключи процеса на прехвърляне на природния газ от трейлър в газоразпределителния пункт /ГРП/ експертът и шофьорите на влекачи трябвало да спазват установените с инструкциите и от практиката правила. Съобразно тях дежурният експерт завеждал шофьора до празния трейлер, за да му го покаже, след което той откачал кабела за земното напрежение от заземителната шина и го закачал на трейлера. След това двамата заедно оглеждали полуремаркетото, за да установят, дали същото има обозначителни табели за опасност, резервна гума и др., след което експертът отварял крановете на всички пет секции с бутилки, за да изравни налягането във всички секции, и записвал данните от манометъра, възприети и от шофьора, в приемо - предавателния протокол, който накрая се подписвал.

Жалбоподателят Г. М. на 11.01.2015 год. управлявал товарен автомобил

тип „влекач“, марка и модел „Мерцедес Актрос“ с рег. № *, на стойност 25 600.00 лв., собственост на „Метан“ ООД, с прикачено полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ - 256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД. Към 01.00 часа през нощта той пристигнал на площадката, намираща се в гр. Разлог, ул. „Христо Ботев“ № 52. Като дежурен експерт на работа на посочената площадка се намирал и жалбаподателят П.. По негови указания М. паркирал полуремаркетото на 9-то паркомясто, в ляво от входа. На площадката в този момент се намирали общо 9бр. полуремаркета, сред които и паркираното от М., както и следните полуремаркета:

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ - 256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции, на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ. Трейлерът бил празен и следвало да бъде откачен от газо-регулаторния пункт и след отчитане на показанията на манометъра и огледа му, да бъде предаден на М. за прикачването му към влекача. Полуремаркетото било разположено до останеното от обв. М. и посочено по-горе полуремарке.

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/, на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД. Трейлерът бил пълен и съответно бил свързан газо-регулаторен пункт №1. Полуремаркетото се намирало до полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *.

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/, на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД. Трейлерът бил пълен и също свързан газо-регулаторен пункт №1. Полуремаркетото се намирало до полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *.

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр.

стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/, на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД. И това полуремарке било пълно и свързано с газо-регулаторен пункт №1. Същото се намирало до полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ, с рег. № *.

Полуремаркета с номера съответно рег. № *; рег. № *; рег. № * и рег. № *, се намирали в северна посока от полуремарке с рег. № *.

След като изпълнил указанията на П., М. паркирал прикаченото към влекача му полуремарке с рег. № * до полуремарке с рег. № *. Веднага след това П. свързал докараното полуремарке от другия подсъдим с газо-регулаторен пункт /ГРП/ №1. Около 01,20 часа П. посочил на М. в посока към полуремаркетото с рег. № * и отишъл към близкия фургон, за да попълни приемо предавателния протокол. В същото време М., поради неяснотата на даденото му указание, решил, че му било посочено не полуремарке с рег. № *, а полуремарке с рег. № *, което той да прикачи към влекача си. Насочил се с камиона си към полуремарке с рег. № *, което било пълно и все още свързано посредством шланг с ГРП №1. През шланга продължавало да тече газ, а налягането в трейлера било 120 бара.

В същото време П. се намирал във фургона и попълвал приемо предавателния протокол, без да види към кое точно полуремарке се бил насочил М.. С това си поведение той нарушил правилото в § I, последно изречение, от издадена от „Овергаз“ АД Инструкция за експлоатацията на съоръженията за транспорт и съхранение на компресиран природен газ и организация на оперативната работа на декомпресираща площадка гр.Разлог /том VI, л.217-л.219/, съгласно което „При освобождаване на трейлера, се отчита остатъчното налягане и температурата на бутилките, като показанията се записват в приемо предавателен протокол и се удостоверяват с подписа на дежурния оператор“. Това му задължение обуславяло задължителното му присъствие до полуремаркетото, което се освобождавало и което трябвало да посочи на шофьора на влекача. Освен това П. нарушил и наредба № 81213-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, издадена от министъра на вътрешните работи и министъра на инвестиционното проектиране, обн. в „ДВ“ бр. 89/28.10.2014 г., изм. с бр. 105 от 19.12.2014 г., по отношение на изискването на чл. 62 от нея, съгласно който „Не се разрешава: ...т.5. оставяне без наблюдение на транспортни и други средства по време на товарно-разтоварните работи с ЛЗТ, ГТ, ГГ, горими материали и изделия и негорими материали и изделия в горима опаковка“ като оставил без наблюдение полуремарке с рег. № *.

От своя страна и другият подсъдим – М., също допуснал множество нарушения на изискванията за безопасно процедиране в конкретната ситуация. Той спрял влекача и прикачил посоченото полуремарке с рег. № *, след което запалил двигателя и се приготвил да потегли напред, без да го огледа. В същото време полуремаркетото продължавало да бъде включено към ГРП №1 посредством шланг и заземяването му не било изключено. М. не проверил и дали спирателните кранове на полуремаркетото били затворени. С това си поведение той нарушил следните нормативни актове:

-Наредба № 12/30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при извършване на товарно-разтоварни работи, издадена от министъра на труда и социалната политика, обн., ДВ, бр. 11/03.02.2006 г., в сила от 04.08.2006 г., според чийто чл. 12. „При осигуряване на безопасността и здравето на работещите в зависимост от вида на работата се изпълняват и: ...т.б. специфичните изисквания при товарно-разтоварни работи с различни видове товари, посочени в приложение № 6; т. 112 от приложение №6: „ Преди товарене/разтоварване и преместване на опасни товари се проверява състоянието на опаковките.“

-Наредба № 40/14.01.2004 г. за условията и реда за извършване на автомобилен превоз на опасни товари, която изисква съгласно чл. 86. ал.1: „Членовете на екипажа на МПС, превозващи опасни товари, са длъжни: да спазват общите и допълнителните изисквания към съответния клас опасен товар, посочени в част 7 на приложение А и част 8 на приложение В на ADR, свързани с товарене и разтоварване на товара, паркирането и надзора върху ППС; ал.2: „Водачите на МПС, превозващи опасни товари, са длъжни: т.Л. „да не допускат двигателят да работи по време на операциите по товарене и разтоварване, освен ако той не се използва за задвижване на помпи или други съоръжения, свързани с тези дейности“; чл. 34 ал.1-ал.4: „При дейностите по товарене, разтоварване и обработка на опасните товари се спазват и разпоредбите на глава 7.5, част 7, приложение А на ADR." ГЛАВА 7.5 от приложение А на ADR – Разпоредби за товарене, разтоварване и обработка - 7.5.1, 7.5.1.2 „Товаренето не трябва да се извършва в случай, че проверката на документите и визуалният оглед на превозното средство и неговото оборудване показват, че превозното средство или водачът на превозното средство не отговарят на установените разпоредби“;

7.5.1.3 „Разтоварването не трябва да се извършва, ако гореописаните проверки покажат недостатъци, които могат да повлияят на безопасността при разтоварване“.

- Наредба за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове, приета с ПМС № 243/10.09.2004 г., обн., ДВ, бр. 82/21.09.2004 г., в сила от 22.10.2004 г., която изисква според чл. 122 ал.1 „Автоцистерните трябва да са заземени, преди да започне изпразването или запълването им с газ. Заземяването се прекратява след поставяне на устройствата за затваряне на щуцерите за газ.“ и ал.2 „Пълненето и изпразването на автоцистерните и поставянето и свалянето на устройствата за затваряне на щуцерите им се извършват при спрян двигател.“

Освен изброените подзаконови нормативни актове, М. допуснал нарушение и на т. 1.10 от инструкция, приета от „Овергаз Си Ен Джи“ АД / том VI, л. 81-Л.85/ за попълване на приемно предавателни протоколи за товари - проверка дали са затворени спирателните кранове на полуремаркетото, което е получил като празно.

След като прикачил посоченото по-горе полуремарке, което продължавало да бъде включено в ГРП №1, М. потеглил с управлението от него влекач, в резултат на което заземителното въже се скъсало, а шлангът между крана на трейлера и декомпресорната станция се изпънал максимално, огънал връзката на крана към колекторната тръба и откъснал чрез усилията на огъване крана от тръбата. След това започнало изтичане на газа с много висока начална скорост и с посока към бутилките на северно разположените полуремаркета с номера рег. № *, рег. № *, рег. № * и рег. № *. Вследствие на изтичането на газа с голяма скорост (около 100м/сек.), удара на струята в бутилките на северно разположените трейлери и в резултат на замърсяване на струята с кондензираната вода и механични частици ръжда в бутилките, степента на електризация на изтичащия газ постепенно се увеличила. В резултат на движението на влекача се прекъснало и заземяването на полуремаркетото, което позволило металните конструкции да акумулират голямо количество електричество с еднакъв по заряд поляритет /положителен/, респ. по - висок потенциал. Трейлерите с номера № * и № * били заземени и имали различен поляритет на заряда /отрицателен/. Между наелектризираното тяло - полуремаркетото с рег. № * и несвързаното заземително въже на полуремарке с № * и друго заземено тяло с обратен поляритет - трейлери с номера № * и № * възникнал електростатичен заряд /искра/. В случая енергията на разряда, която се получила предвид капацитета на полуремарке с № * превишавала повече от 10 пъти минимално необходимата енергия от 0.28 m J за запалване на метана. В резултат на статичното електричество възникнал искров разряд, който довел до възпламеняване на изтеклия в атмосферния въздух газ. След запалването започнало нагряване на бутилките с газ, намиращи се върху разположените в северна посока полуремаркета. Нагряването от газовия фонтан продължило до повишаване на температурата над 987 градуса по Целзий. Това довело до повишаване на температурата на метана в газовите бутилки, а оттам и до повишаването на налягането в тях. В същото време нагряването на бутилките довело до понижаване на якостните качества на стоманата, от която са изработени бутилките и в резултат на това били предизвикани физични взривове на намиращите се бутилки в полуремаркетата, разположени в северна посока. Ударната вълна при взрива на всяка от бутилките била около 1-1.5 метра от диаметъра на бутилката, а парчетата от бутилките по около 3-4 броя от всяка, получили високи скорости- до 150 м/сек.

След запалването на газовия облак в зоната на намиращите се на север от полуремарке № * полуремаркета, горенето първоначално продължило под формата на газов фонтан от мястото на разкъсване на тръбопровода в северна посока към останалите четири полуремаркета. Под действието на топлопроводността, конвективните и радиационните топлинни потоци възпламенили находящите се в северна посока горими материали от конструкциите на трейлерите- дървени детайли, гуми, ел. инсталации и др. Горенето впоследствие под действието на конвективните и лъчисти топлинни потоци се разпространило и към полуремарке № * и влекача. След

достигането на налягането в бутилките върху останалите трейлери над стойността на задействане на предпазните клапани, започнало изтичане на метан и през тях, което довело до увеличаване интензивността на горене. Под действието на топлинните потоци горенето се разпространило и към отстоящите на по-голямо разстояние горими материали, вкл. и върху 2 бр. газорегулаторни пункта- тип „HPL .1000-200/4 bar .

Преди запалването на газовата струя П., който чул силен шум, излязъл от фургона и като разбрал, че М. е закачил пълно работещо полуремарке веднага му казал да напуснат мястото. След като се отдалечили на безопасно разстояние те видели огъня и последвалите взривове в района на газохранилището. Веднага били уведомени съответните длъжностни лица от „Овергаз“ АД, както и „Пожарна безопасност“ – Разлог. Последните пристигнали на място и с помощта на П. успели да овладеят ситуацията, като не позволили запалването и на други трейлери в района на пункта.

В резултат на действията на двамата подсъдими изгорели напълно влекача, управляван от М., петте броя полуремаркета и двата газорегулаторни пункта, описани по-горе. На всяко от трите дружества били причинени значителни вреди – на „Метан“ ООД в размер на 25 600 лв, на „Овергаз Инк“ АД в размер на 765 435 лв. и на „Овергаз Запад“ АД в размер на 114 530 лв.

В хода на образуваното досъдебно производство били изпълнение множество експертизи, целящи да установят причините за възникналия пожар, нанесените материални щети и нарушените специфични изисквания във връзка с работата с опасни материали.

Комплексната съдебна пожаротехническа експертиза, изпълнена от вещите лица А., Й. и М. подробно е разисквала и компетентно е отговорила на поставените ѝ въпроси относно причините за възникване на пожара и нарушените противопожарни изисквания. Разгледани са всички възможни версии на първоначалното запалване според данните по делото, при което експертите единодушно са заключили, че седмата и последна версия е най-вероятна. Поради спецификата на разглежданите въпроси, изискващи високо специализирани познания в областта, въззивната инстанция не намира за нужно подробно да възпроизвежда заявеното от специалистите, което междувпрочем е залегнало във възприетата и описана по-горе фактическа обстановка. За нуждите на наказателното производство следва да се

отбележи, че запалването е причинено от искров разряд, получен вследствие на статично електричество по описания на стр.17 от заключението начин. Разяснени са и причините за възникване на взривовите като последица от запалването на изтичащата газ, както и нарушенията на правилата за пожарна безопасност.

При повторното изслушване на същата експертиза от въззивната съдебна инстанция трите вещи лица отговориха компетентно и ясно на поставените им въпроси и отново потвърдиха поддържаната от тях версия за причините за възникване на пожара. Подробно описаха и възможните последици за населеното място, сгради и хора, определящи създадената ситуация като изключително опасна.

На по-ранен етап от разследването е била назначена единична автотехническа експертиза, изпълнена от инж. Коцо Миланов. Вещото лице е изследвало данните за техническото състояние на влекача, управляван от подсъдимия М., вменявайки му в отговорност задължителната за случая проверка на трейлера, преди да го закачи към камиона и да потегли с него. Посочена е пазарната цена на влекача и е обсъдена вероятността искрене от системите на автомобила да са причинили първоначалното запалване. Но по-високата специализация на експертите от предходната разсиквана експертиза и компетенциите на самите експерти налагат възприетото по-горе, още повече, че АТЕ не е могла с нужната задълбоченост да изследва всички вероятни възможности за възникване на пожара.

В хода на ДП е била изпълнена и комплексна автотехническа и оценителна експертиза от вещото лице инж. Мазнев, който е изследвал данните за техническото състояние на изгорелите трейлери и тяхната стойност, както и стойността на двата ГРП, също изгорели при пожара.

Заключението по поредната изпълнена експертиза – съдебно техническа и по безопасност на труда, изпълнена от инж. Петър Захов, е изследвала допуснатите нарушения от подсъдимите на плоскостта на относимите към случая изисквания на нормативната уредба и инструкциите за експлоатация на подобен обект. Констатиран са нарушения и от двамата подсъдими, всеки от които не е изпълнил съответните изисквания за разкачане на трейлер и проверката му дали в момента не се е намирал в експлоатация. Неприсъствието на П. и съответно неизвършване на никаква проверка и оглед

на М. на полуремаркетото, са довели до случилото се и причинените съставомерни общественноопасни последици.

Видеотхеническата експертиза е била изпълнена от експерта Атанас Тодоров, който е изследвал записите от външните и вътрешни охранителни камери на бензиностанция „Лукойл“ в Разлог, описвайки заснетите събития и силуети на лица през тъмната част от денонощието, на изкуствено осветление. Поради значителното разстояние до лицата вещото лице не е могъл да опише по-подробно тяхната възраст, ръст, облекло и др.

Възприетата фактическа обстановка кореспондира и на изложеното в обстоятелствената част на обвинителния акт, защото напълно се подкрепя от събраната доказателствена съвкупност. Безспорно, с най-голяма относителна тежест за установяване на обективната истина по случая, са експертните заключения и най-вече това по тройната комплексна съдебна пожаротехническа експертиза. Поради спецификата на казуса и необходимостта от специални знания в областта, именно становищата на тримата експерти са определящи за установяване на причината за пожара и последвалите го взривове. Разглеждането на всички възможни варианти за причините за запалването е още един аргумент за компетентността на експертите и убедителността на заключението им. Липсват конкретни съображения, които да оспорват заключението им и то се възприема и от въззивната инстанция като пълно, обосновано и съобразено с поставените им задачи. Съдебните инстанции категорично споделят изложените от тях съображения за задълженията на лицата във връзка с действия с опасни товари като природния газ, които са били нарушени и от двамата подсъдими. Дежурният експерт П. е бил длъжен да присъства лично при разтоварването на трейлера, неговото откачане от газопреносната система, обеззаземяването му и затварянето на крановете, и едва след подписването на приемо-предавателния протокол е могъл да продължи с другите си задължения. От своя страна М. също е бил длъжен да огледа внимателно полуремаркетото, което е прикачвал към влекача и то в присъствието на П., да се увери, че шланговете са откачени, заземяването отключено и крановете затворени, за да си позволи да потегли. Преди това е следвало и той да подпише съставения на място приемо-предавателен протокол. Изброени са конкретните нормативни актове и инструкции, описани по-горе, които и двамата не са изпълнили, в резултат на което с действията си по непредпазливост и при условията на

независимо съпричинителство са причинили съставомерните общественоопасни последици.

Пред въззивния съдебен състав тримата експерти потвърдиха заключенията си, отговаряйки на допълнително възникналите въпроси, отново подчертавайки задълженията на всеки от подсъдимите при работа с опасни товари. Освен това разясниха за огромните рискове, които са могли да се превърнат в реална заплаха за живота на мнозина, както и за опасностите за сградите и друго имущество в близост до площадката.

От заключенията по двете АТЕ може да се изведе пазарната стойност на засегнатите от пожара вещи, които са били напълно унищожени. На тази база се определя и допълнителния квалификационен признак – значителни вреди, който е налице. Причинените щети възлизат общо на 879 965 лева, които многократно надхвърлят размера на изискуемите се поне 14 минимални работни заплати към момента на деянието.

Заключението по съдебно техническата и по безопасност на труда експертиза потвърждава допуснатите от двамата подсъдими нарушения при изпълнение на професионалните им задължения. Тяхното поредно изписване е ненужно, защото са подробно описани по-горе и ясно илюстрират неадекватното поведение и на двамата подсъдими в създалата се ситуация, въпреки ясното съзнаване от тяхна страна на естеството на заниманията им и произтичащите от това опасности за тях самите и за околните, както и за намиращото се наблизо движимо и недвижимо имущество.

Становището на защитата, че отговорността на М. може да бъде ангажирана само, ако запалването беше причинено от привеждане в действие /запалване/ на двигателя на влекача очевидно не държи сметка за съществуващите на база изброените по-горе нормативни документи и инструкции на „Овергаз“ задължения както към експерта на площадката /подсъдимия П./, така и към шофьора на влекача и полуремаркетото /подсъдимия М./.

С по-малка относителна тежест за установяване на обективната истина по делото е заключението по видеотехническата експертиза, което позволява визуалното възприемане на част от случилото се на площадката, но без възможност за ясно разграничаване на отделните лица.

Възприетата фактическа обстановка намира потвърждение и в показанията на разпитаните свидетели. Следва да се отбележи, че първата

съдебна инстанция на практика не е разисквала проведените разпити на всички свидетели, ограничавайки се да посочи значението само на казаното от В. С., Г. П., Е. В. и И. К.. Към заявеното от тях може да се отнесат и показанията на М. Б. и Г. П.. Посочената група свидетели е разяснила нанесените щети, изискванията към дежурния експерт и водача на влекача, към който се закачали трейлерите с природен газ, както към момента на включването им в газопреносната система, така и при какви условия и с какви действия се освобождавали, преди да бъдат закачени и съответно изтеглени от него. Всеки от свидетелите от своята професионална позиция е категоричен, че присъствието и на двете оторизирани лица при закачане на предполагаем празен трейлер е задължително и не може да се потегли, преди съвместен оглед и подписване на приемопредавателен протокол. Освен това са потвърдили, че действията на лицата са били ясно разписани в съответните инструкции и подзаконови нормативни актове, имащи завишени изисквания при работа с опасни товари, включително и с провеждане на задължителни и периодични инструктажи. С последните са били запознати както П. в качеството му на дежурен експерт на площадката, така и М. като водач на МПС, превозващо такива товари. Горестоящите в системата на газопреносните дружества са потвърдили тези факти за длъжността на подсъдимия П., а св. Г. П. е заявил същото и за подсъдимия М., който според думите му е бил запознат с всички инструкции на двете дружества. Както правилно е отбелязала и първата съдебна инстанция, липсват основания за критично отношение към заявеното от изброените свидетели, чийто показания са използвани за установяване на възприетата фактическа обстановка.

В отделна група могат съвсем условно да бъдат обединени останалите свидетели – Е. Я., Г. Т. и Ф. Г.. В показанията си и тримата са посочили, че в момента на инцидента са работили в близост до ГРП, възприемайки пожара и последвалите го взривове. Всеки от тях е без данни за пристрастия към двамата подсъдими или пък други заинтересованости от изхода на делото, поради което и техните показания могат да бъдат използвани за установяване на обективната истина по разглеждания казус. Показанията на свидетеля М. Б. са само в насока за установяване на нанесени щети на близък търговски обект, което в известна степен също потвърждава случилия се инцидент.

Анализа на събрания доказателствен материал дава отговор на всички

направени възражения и на двамата защитници на подсъдимите, стремящи се да прехвърлят отговорността на другия съизвършител. Посоченото по-горе красноречиво илюстрира задълженията както на П., така и на М. в създалата се ситуация и никой от тях не може да се позове на виновни действия само на другата страна, тъй като съвместното им поведение в нарушение на установените правила и изисквания към двамата е довело до възникване на пожара, следващите го взривове и нанесени значителни материални щети. Подсъдимият М. по никакъв начин не може да бъде оневинен, защото именно другият подсъдим е следвало да провери и освободи трейлера, преди да бъде закачен и съответно транспортиран, както смята адвокатът му. Задълженията му включвали оглед на полуремаркетото, отбелязване на проверяваните детайли /налягането на измервателните уреди/ съвместно с експерта на площадката и едва след подписване на приемопредавателния протокол е следвало да потегли. Като не е спазил тези произтичащи от длъжността му шофьор на опасни товари изисквания, с които безспорно е бил запознат, той е допринесъл за настъпването на общественоопасните последици. Същите изводи се налагат и за подсъдимия П., който е следвало не само да извърши всички описани действия, но и да присъства лично при прехвърлянето на газа от трейлера в газопреносната мрежа.

С направените уточнения и на база сторения по-горе доказателствен анализ, въззивната инстанция намира за напълно обосновани и законосъобразни направените от Районен съд – Разлог правни изводи. С поведението си подсъдимите Б. С. П. и Г. К. М. запълват състава на престъплението по чл.331, ал.3, пр. 2 във вр. с ал.1 във вр. с чл. 330, ал.1 от НК – двамата следва да бъдат признати за виновни в това, че на 11.01.2015 г., около 01.20 часа, в гр. Разлог, на площадка „Бутилкава инсталация за компресиран природен газ, находяща се в гр. Разлог, ул. „Христо Ботев“ № 52, по непредпазливост и при условията на независимо съпричиняване са запалили чуждо имущество на значителна стойност:

Товарен автомобил тип „влекач“ марка и модел „Мерцедес Актрос“ с рег. № * на стойност 25 600.00 лв., собственост на „Метан“ ООД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв.,

собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Полуремарке марка и модел „Шмитц“ СПЛ 24 Л 13.62 ЕБ с рег. № *, оборудвано с инсталация за превоз на сгъстен природен газ /256 бр. стоманени бутилки, разпределени в 5 бр. секции/ на стойност 153 087.00 лв., собственост на „Овергаз Инк“ АД;

Два бр. газорегулаторни пункта тип „HPL.1000-200/4 bar на обща стойност 114 530.00 лв., собственост на „Овергаз Запад“ АД,

като в резултат на това са последвали значителни вреди в размер на 25 600.00 лв. за „Метан“ ООД, в размер на 765 435.00 лв. за „Овергаз Инк“ АД и в размер на 114 530.00 лв., собственост на „Овергаз Запад“ АД, или всички вреди са общо в размер на 879 965 лева. От обективна страна всеки от двамата подсъдими е нарушил изискванията на изброените по-горе нормативни и поднормативни актове, както и на инструкциите за работа с природен газ на пострадалите дружества, в резултат на което по установения от тройната комплексна съдебна пожаротехническа експертиза се стигнало до запалването и изгарянето до степен на негодност на описаното имущество. Размерът на причинените имуществени вреди определя наличието на квалификационния признак „значителни вреди“ по чл.330, ал.3 от НК. От субективна страна и двамата подсъдими са действали при условията на несъзнавана непредпазливост /небрежност/ като не са предвиждали настъпването на общественноопасните последици от деянията си, но са били длъжни и са могли да ги предвидят.

Въззивната инстанция категорично не приема възражението на защитника на подсъдимия М. за наличието на друго престъпление – такова по чл.343, ал.1, б.“а“ от НК, свързано с неправилните действия на М. по маневрирането на влекача и закачения пълен трейлър към него. В конкретният случай съставомерните последици от действията и бездействията на двамата подсъдими при независимо съпричинителство са в резултат на нарушение на изброените по-горе правила, а не на тези по ЗДвП и ППЗДвП. М. е закачил и потелил с пълно с газ полуремарке, което в този момент е било включено в газопреносната мрежа, което не може да бъде определено като маневриране по смисъла на правилата за движение. Но даже и да беше така, установените нарушения на правилата за движение щяха да се напластят към другите, ако се намираха в причинно-следствена връзка с вредоносния резултат. Придвижването на влекача с няколко метра напред не е в нарушение на ЗДвП, а на изброените по-горе изисквания към водача, игнорирани напълно от М..

По отношение на наказателната отговорност, която всеки от подсъдимите следва да понесе за стореното, Окръжният съд намира депозирания протест за основателен.

За да им определи наказанието при условията на чл.55 от НК, първата съдебна инстанция е приела като смекчаващи обстоятелства чистото съдебно минало и доброто поведение на всеки от тях. Отделно е приела като изключително смекчаващо обстоятелство продължителността на наказателния процес. Като отегчаващо обстоятелство и за двамата е прието невъзстановяване на причинените имуществени вреди. Това становище на РРС следва да бъде коригирано. Смекчаващо обстоятелство не може да бъде изтъкнатото „добро процесуално поведение“, защото всеки, включително и подсъдимият е длъжен да съблюдава такова процесуално поведение, каквото му повелява закона, под страх от налагане на санкции. От друга страна, изтеклият период от време, в който се е развило наказателното производство, е наистина с изключителен характер поради продължителността си от над осем години.

Продължителността на този период обаче не води до извода за явна несправедливост и на най-лекото, предвидено от закона наказание, което да обосновава приложението на чл.55 от НК. В случая не могат да се игнорират

и допълнителните отегчаващи обстоятелства, несъзрени от РРС, като размера на щетите над приетата квалификация „значителни вреди“ и грубите нарушения на двамата подсъдими към изискванията на извършваната от тях дейност, представляваща сериозна опасност за сигурността на хора и имущество. По никакъв начин не може да се игнорира и установеното при допълнителния разпит на експертите от тройната комплексна съдебна пожаротехническа експертиза и касаещо значителната заплахата, която е съществувала не само за живота на подсъдимите, но и за участниците в потушаването на пожара, включително и за живущите или преминаващи наблизо хора. Като се прибави и заплахата от сериозно засягане на неопределен брой сгради в района, което е могло да доведе до трагедия, сходна с тази в с. Хитрино /със сериозни разрушения на сгради и множество отнети човешки животи/, е очевидно, че избраният подход за минимизиране на отговорността за подсъдимите е необоснован. В този смисъл съдът се солидаризира с предложението на държавното обвинение за определянето на наказанието под средния размер, предвиден от приложимата правна норма в рамките на „лишаване от свобода“ за срок от 1 /една/ година за всеки от подсъдимите поотделно. Липсват пречки за приложението на чл.66, ал.1 от НК, поради което ефективното изтърпяване на наказанията им се отлага за изпитателен срок от три години, считано от влизане в сила на съдебния акт. По този начин се отчитат не само изброените по-горе обстоятелства но и сравнително съразмерната укоримост в поведението на П. и М., чието поведение е довело до съставомерните общественоопасни последици. С този подход според въззивната инстанция в много по-голяма степен ще се отчетат особеностите на казуса и степента на вина на подсъдимите за причинения вредоносен резултат, а съответно ще се гарантира по адекватен начин постигане на целите на специалната и генерална превенция.

В тази посока следва да бъде изменена атакуваната присъда, а в останалата ѝ част потвърдена като отговаряща на изискванията за законосъобразност. В тежест на двамата подсъдими следва да бъдат възложени и направените в хода на въззивното съдебно следствие разноси в размер на 251,21 лева.

По изложените съображения и на основание чл.337, ал.2, т.1 от НПК Окръжният съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯ присъда №500208/05.04.2022 год. по н.о.х.д. №612/2019 год. на Районен съд – Разлог като отменя същата в частта, с която на подсъдимите Б. С. П. и Г. К. М. са наложени наказания „пробация“, определяйки на всеки от тях наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 /една/ година, чието ефективно изтърпяване на основание чл.66, ал.1 от НК и за двамата се отлага за изпитателен срок от 3 /три/ години, считано от влизане в сила на присъдата.

ОСЪЖДА Б. С. П. и Г. К. М. да заплатят по равно по сметка на БлОС сумата от 251,21 лв., представляваща разноски за изслушване на тройната пожаротехническа експертиза, както и по 5 лв. държавна такса за издаването на изпълнителни листове.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата и част.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____